

تحلیل آثار اقتصادی حداقل دستمزد و پیش بینی آن برای

دکتر مرتضی سامتی

چکیده:

از اهداف مهم اقتصادی- اجتماعی دولت‌ها حمایت و پشتیبانی از نیروی کار جهت حفظ و ارتقاء قدرت خرید و رفاه زندگی و تامین امنیت شغلی آنان و در نهایت ایجاد محیطی مناسب برای نیروهای فعال جامعه است. از طرف دیگر حداقل دستمزد و دیگر استانداردهای اشتغال برای بهبود و ترویج رفتار قانونی تر متخصصین دولتی بوجود آمده است و وجود محیطی آرام و دور از تنش های روابط کار از الزامات رشد فعالیت های اقتصادی در هر جامعه است. بنابر این تعیین حداقل دستمزد منصفانه در این راستا از اهمیت خاص برخوردار است.

در این مطالعه با استفاده از نظرات افراد صاحب نظر، سه سری پرسشنامه برای کارگران، کارفرمایان و متخصصین دولت طراحی شد تا از این طریق، شناسایی متغیرهای تأثیر گذار و تأثیرپذیر بر دستمزد صورت بگیرد. سپس با استفاده از فرضیه های بدست آمده از پرسشنامه ها، متغیر شاخص دستمزد منصفانه به عنوان متغیر نامعلوم تلقی شده و با استفاده از نرم افزار لیزرل نسبت به شفاف نمودن و یا به عبارت ساده تر اندازه گیری آن از طریق روابط اقتصادی اقدام شد. در اصل طرح مدل های متعددی مورد ارزیابی قرار گرفت که در بین آن ها مدل برتر انتخاب شد که نشان دهنده ی تأثیر متغیرهای سطح عمومی قیمتها، تولید ناخالص داخلی، سطح بیکاری، جمعیت کل، بر حداقل دستمزد است. مدل فوق بیان می کند که با افزایش یک واحد در سطح عمومی قیمتها، شاخص دستمزد به اندازه ۰/۱۳ افزایش می یابد و با افزایش یک واحد تولید ناخالص داخلی به میزان ۰/۹۶ شاخص دستمزد افزوده می شود و همچنین با افزایش یک واحد سطح بیکاری و جمعیت کل به ترتیب، ۰/۳۳ و ۰/۷۷ در کاهش میزان شاخص دستمزد موثرند. با توجه به اینکه نرخ تورم سال جاری و بویژه در سال بعد تقریباً نا مشخص است. لذا حداقل دستمزد، برای سال آینده با نرخ های متفاوت تورم در سال جاری با استفاده از شاخص دستمزد اندازه گیری شد.